

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

แรงงานส่วนใหญ่ของประเทศไทยอยู่ในตลาดแรงงานนอกระบบ การศึกษาเกี่ยวกับตลาดแรงงานทั้งที่เป็นระบบและที่ไม่เป็นระบบ จากข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกับการสำรวจการรับงานมาทำที่บ้าน พบว่าผู้มีงานทำที่อยู่ในตลาดแรงงานนอกระบบ (Informal Labour Force Market) มีสูงถึงร้อยละ 69.6 ส่วนที่เหลืออยู่ในตลาดแรงงานในระบบ^{1/} การรับงานมาทำที่บ้านก็เป็นตลาดแรงงานนอกระบบประเภทหนึ่ง ซึ่งเป็นระบบการจ้างงานที่ไม่มีรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่แน่นอน ไม่มีกฎระเบียบทางกฎหมายและสังคมคอยคุ้มครอง ทั้งๆที่มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างตลาดแรงงานในระบบตลอดจนระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศให้เติบโตขึ้น สำนักงานสถิติแห่งชาติ จึงได้ทำการสำรวจการรับงานมาทำที่บ้าน พ.ศ. 2542 ขึ้นเป็นครั้งแรก เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับผู้รับงานมาทำที่บ้าน ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผน และกำหนดนโยบายส่งเสริม คุ้มครอง ดูแลผู้รับงานมาทำที่บ้านต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านประชากรของผู้รับงานมาทำที่บ้านได้แก่ อายุ เพศ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพหลัก เป็นต้น
2. เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับงานที่รับมาทำที่บ้าน ได้แก่ ลักษณะงาน ประเภทของอุตสาหกรรม รูปแบบการดำเนินงาน ประเภทค่าตอบแทน รายได้ รวมทั้งปัญหาและความช่วยเหลือที่ผู้รับงานต้องการ

1.3 ขอบข่ายและระเบียบวิธีการสำรวจ

ครัวเรือนที่อยู่ในข่ายของการสำรวจครั้งนี้ คือ ครัวเรือนส่วนบุคคลที่สมาชิกในครัวเรือนอายุ 13 ปีขึ้นไป ที่มีการรับงานมาทำที่บ้าน และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติออกไปสัมภาษณ์ผู้ที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนดังกล่าว ซึ่งจะดำเนินการพร้อมกันทุกจังหวัดทั่วประเทศในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

^{1/} แรงงานที่เป็นระบบ หมายถึง ตลาดแรงงานที่มีระบบโครงสร้างขององค์กรที่ชัดเจน มีระบบการจ้างงาน การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน มีสัญญาหรือระยะเวลาการทำงานที่แน่นอน มีสวัสดิการและการประกันสังคม ลักษณะขององค์กรหรือหน่วยธุรกิจมีการจัดสายงานการบริหารและการจัดการที่เป็นระบบ มีการกำหนดตำแหน่งงานและขอบเขต หน้าที่ความรับผิดชอบของงานแต่ละประเภทไว้อย่างชัดเจน และสามารถยืดหยุ่นได้

1.4 ข้อสังเกตสำหรับผู้ใช้อข้อมูล

1. ข้อมูลผู้รับงานมาทำที่บ้านของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542 นั้น เป็นการเก็บข้อมูลที่อ้างถึงช่วงเวลาในรอบปีที่แล้ว (1 ก.พ. 41 ถึง 31 ม.ค. 42) มิใช่อ้างถึง ณ เวลาที่ทำการสำรวจ ฉะนั้นข้อมูลที่ได้จึงไม่ใช่ข้อมูลที่แปรปรวนตามฤดูกาลผลิต
2. จำนวนผู้รับงานมาทำที่บ้านขึ้นอยู่กับสถานะธุรกิจของสถานประกอบการ และเนื่องจากการสำรวจอยู่ในช่วงภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ ทำให้เจ้าของกิจการหรือผู้ว่าจ้างลดกำลังผลิตลงหรือปิดกิจการ ทำให้งานลดน้อยลงหรือไม่มีงาน
3. ขอบข่ายของการสำรวจครั้งนี้ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเฉพาะประชากรที่อยู่ในครัวเรือนส่วนบุคคล^{1/}เท่านั้น ไม่รวมครัวเรือนกลุ่มบุคคลหรือครัวเรือนสถาบัน ซึ่งได้แก่ นักโทษในเรือนจำหรือทัณฑสถาน ทหารที่อยู่ในค่ายกรมกอง ผู้รับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์ เป็นต้น ซึ่งมีการรับงานมาทำเช่นเดียวกัน

^{1/} ครัวเรือนส่วนบุคคล หมายถึง ครัวเรือนที่ประกอบด้วยบุคคลคนเดียวหรือหลายคนอาศัยอยู่ในบ้านหรือที่อยู่อาศัยเดียวกัน และจัดหาหรือใช้สิ่งอุปโภคบริโภคอันจำเป็นแก่การครองชีพร่วมกัน บุคคลเหล่านี้อาจเป็นญาติหรือไม่เป็นญาติกันก็ได้

CHAPTER 1

INTRODUCTION

1.1 Rationale

In Thailand the majority of employers people are in the informal labour force market. The study of formal and informal labour force markets form the Labour Force survey .in February 1999, which is the same time as the fieldwork of the survey, revealed that the remaining was in the formal labour force market percentage of working people (69.6%) was in the informal labour force market. Home work was one of the types of informal sector, which had no specific patterns or regulations. There were neither laws nor social rules to protect them, although they supplemented the formal labour force market ^{1/} and contributed to the growth of the overall national economy. The National Statistical office (NSO), therefore, started conducting a home work survey in 1999 to collect data on homeworkers so as the results can be used to set a guideline for planning and establishing some policies to protect them.

1.2 Objective

1. To collect the basic demographic data of homeworkers, i.e., age, sex, education, marital status, primary occupation, and so on.
2. To collect the data on home work, i.e., nature of the work, types of industry, operation, at pattern types of pay, income, including homeworkers' problems and assistance needed.

1.3 Coverage and Methodology

The coverage in this survey included private households with the members aged 13 years and over that performed home work. They were interviewed by the NSO officials. The survey was conducted simultaneously in every province across the country in February 1999.

^{1/} **The formal labour force market** refers to the labour force market which has a clear organizational structure, an employment system, a recruitment system, an exact employment contract or an employment term, welfare and social insurance. The organization or work unit has administrative lines and systematic management. Each work position has a clearly defined scope of responsibility which can be flexible.

1.4 Notes for Data Remarks for Users

1. The data on homeworkers collected by NSO in February 1999 had the reference period the prior year (February 1, 1998 – January 31, 1999), not the data as of the survey period. Therefore, they did not fluctuate in accordance with the production season.
2. The number of homeworkers depends on the business condition of the establishment. Since the survey was conducted during the economic crisis, the business-owners or employers had to reduce their production capacities or close down their businesses, and the work was decreased or there was no work.
3. The coverage to this survey covered only private households^{1/}, excluding collective households or institutional households, i.e., inmates in jails or prisons, soldiers in their army camps and people in the welfare centers, whom performed home work as well.

^{1/} **A private household** refers to a household consisting of one person or more in the same living quarter and provide or sharing common basic necessities. They may or may not be relatives.